

Handlingsplan mot mobbing i barnehagen.

Hovedmål:

Bukkene Bruse skal ha et trygt sosialt miljø.

Delmål:

Alle ansatte skal daglig jobbe aktivt for å opprettholde et trygt oppvekstmiljø.

Innledning

Pedagogisk relasjonsarbeid i Steinerbarnehagen Bukkene Bruse og tanker rundt bruk av begrepet mobbing i forhold til barnehagebarnet.

Barnesyntet.

Det er noen betenkeligheter med å bruke ordet mobbing i forbindelse med barn og barnehage, selv om dette nå er blitt et etablert begrep blant forskere, som brukes i forhold til barn i barnehagealder. Derfor en liten begrepsavklaring sett i forhold til det steinerpedagogiske barnesyntet. Vi vet at barn kan slå, klype, bite, stenge andre ute fra lek, le av og erte andre. Dette kan også skje i barnehagen. Likevel får begrepet mobbing oss til å tenke at det er en mobber og et mobbeoffer, -den ansvarlige og ondsinnede mobberen, og det utsatte og litt stakkarslige mobbeofferet.

I barnehagen er vi opptatt av at ansvaret på ingen måte ligger hos noen av disse, men hos de ansatte, hos de voksne, og kun her.

I wikipedia defineres mobbing slik:

Mobbing er fysisk eller psykisk mishandling, vanligvis av et menneske, særlig gjentatt, aggressiv atferd fra en sterkere part i et ujevnt styrkeforhold. Den som mobber kan være en enkeltperson, men det kan også være gruppevold fra flere. Mobbing skjer innenfor de fleste aldersgrupper. Sosialt nederlag oppleves ved mobbing.

Det har vært mye diskusjon og uenighet rundt bruken av begrepet mobbing i barnehagen. Det er i denne sammenheng viktig se på barnesyntet, og differensiere rundt begrepet mobbing i forhold til at det er små barn det benyttes i forhold til.

Det lille barnet er et sansende vesen. Det etterligner umiddelbart sine omgivelser, derfor er det omgivelsene en må kvalitetssikre med å sørge for at de er etterligningsverdige for barnet. Det er nettopp i omgivelsene at fundamentet til forebygging mot mobbing bygges! Det betyr at de voksnes omsorgsevne, aktivitetstilbud og væremåte rundt barnet er avgjørende for at kvaliteten på oppvekstmiljøet blir godt. Ut fra steinerpedagogisk synspunkt vurderes sanseinntrykk fra film, dataspill, etc. som også en viktig faktor til at negative relasjonelle handlinger kan oppstå blant barn. Slike impulser generer sammen med miljøet ellers til imitering og utprøving. Det forklares med at inntrykk som barnet sanser, må få komme til uttrykk. Barnet **griper** verden gjennom sin fysiske væren for så å **begripe** verden gjennom en spirende tenkning. Altså lærer barnet ved å etterligne omgivelsene, slik er barnets natur. Det er i sin nysgjerrige og etterlignende natur en «forsker».

I boken «Barnets oppdragelse» av Rudolf Steiner, understreker han at all oppdragelse er selvoppdragelse. Den voksnes væremåte i tanker, ord og gjerninger etterlignes umiddelbart av barnet, og har en dyptgripende effekt på barnets utvikling.

I respekt for barnets vesen og fokus på de voksnes ansvar for å skape etterligningsverdige sanseinntrykk rundt barnet, ligger grunnverdiene som skal forebygge at mobbing oppstår. At hjem og barnehage har felles fokus på dette området, er avgjørende for å skape det beste grunnlaget for et mobbefritt miljø.

I Stavangerbarnehagen defineres mobbing slik:

«Mobbing av barn i barnehagen er handlinger fra voksne og/eller andre barn som krenker barnets opplevelse av å høre til og være en betydningsfull person for fellesskapet.»

– Det å bli utsatt for plaging, utestengelse eller andre krenkelser er alvorlig for den det gjelder. Derfor er det et viktig fokusområde i det daglige observasjonsarbeidet rundt det enkelte barnet og barnegruppen som helhet å ha øye for samspillet relasjonene imellom. Ut fra observasjoner skal den voksne være den sosiale arkitekten situasjonen til enhver tid krever.

På tross av kompetanse blant de ansatte, kan uheldige hendelser skje, og særlig i de tilfelle da bemanningen ikke er optimal i forhold til de enkelte barns behov. I de tilfeller må man vurdere systemrettet tiltak, og eller se på om det er barn i gruppen som trenger tilrettelegging med ekstra ressurs. Dette arbeidet skjer i tilfelle alltid i nært samarbeid med foreldrene.

– Når barn fysisk plager andre barn så vil vi ofte se det og dermed gripe inn og hjelpe barna. Når det mer skjult for de voksne skjer at barn ikke får være med i lek, er dermed mer utfordrende å gripe tak i. Vi benytter derfor daglige observasjonsrunder med dette for øye, går gjennom observasjonene på våre ukentlige avdelingsmøter for å se det enkelte barnet i forhold til relasjoner. Da kan vi sammen få øye på uheldige tendenser i relasjoner og ut fra det lage opplegg/ stimulere på en måte at tendensen forvandles og ledes til positivt samspill. At grunnleggende fokus ligger i å hjelpe alle barn til å etablerer en trygg og stabil selvfølelse og tillit til seg selv og andre, er avgjørende i arbeidet med barnegrupper. Den trygge stabile selvfølelsen utgjør grunnlaget for god relasjonskompetanse.

Barnet lever som nevnt i ulike sosiale forhold i hjemmesituasjonen og i barnehagen, derfor er det særs viktig at kommunikasjon mellom hjem og barnehage er åpen og reflekterende. Felles fokus for foreldre og barnehagen må alltid være- hvordan hjelpe barnet til å etablere en trygg og stabil selvfølelse og til å bygge gode relasjoner rundt seg.

Fokusområder

– Legger vi godt nok merke til barna i de ulike sosiale sammenhenger? Ser vi f. eks barnet som alltid er hund eller baby, og som blir holdt utenfor, selv om de er med? Og legger vi merke til barna som ikke får være med i det hele tatt?

- Skape gode, strukturerte og forutsigbare samværs -situasjoner gjennom hele barnehagedagen i nær relasjon til voksne.
- Guide og lede barna inn i gode sosiale relasjoner og prosesser mellom barn og voksne.
- Fokus på voksenrollen; all oppdragelse er selvoppdragelse. Vi voksne er barnas forbilder, og de speiler seg i vår væremåte, våre følelsesuttrykk og våre handlinger i sosiale relasjoner.
- Nærvær
- Fokus på materiell og leker og pedagogisk innhold som eventyr og historier som stimulerer sosial kompetanse
- Styrke barn og voksnes selvfølelse og selvtillit gjennom et godt samarbeidsmiljø.

MÅL FOR BARNEHAGENS ARBEID MOT MOBBING:

- Alle skal ha rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og mestring. Alle skal oppleve å få hjelp og støtte så tidlig som mulig.
- Skape et barnehagemiljø med nulltoleranse mot mobbing både blant barn og voksne.
- Daglig fokus på kunsten å være sosial arkitekt bland barna.
- Nært samarbeid med foreldre.

DETTE ØNSKER VI FOR BARNA I VÅR BARNEHAGE:

- At vi har et miljø der alle blir møtt med varme, anerkjennelse og oppmuntring, slik at en opplever seg selv som verdifull.
- At vi har et miljø der alle respekterer hverandre for den man er.
- Alle barn skal ha skal ha venner og noen å leke med. Alle barn skal ha minst 1 venn.
- Alle skal oppleve glede og trygghet i barnehagen.
- At vi har ett oppvekst miljø som styrker barnas selvfølelse – og som gjør dem godt rustet i det daglige samspill og til å møte verden utenfor.
- Personalet skal være bevisst på sitt ansvar om å forebygge og sette inn tiltak mot mobbing i barnehagen.

FORSLAG TIL FOREBYGGENDE ARBEID:

- Ansvarliggjøre de voksne i barnehagen. De voksne må se og høre barna. En aktiv og tydelig voksenrolle er avgjørende. De voksne må bygge gode relasjoner og skape vennskap mellom barna ved å lage rammer og stimulere til at det gode trygge sosiale samspillet kan oppstå.
- At personalet jobber målbevisst med sosial kompetanse i barnehagen.
- Anvende anerkjennende kommunikasjons- og relasjonskompetanse.
- Ta ansvar for å skape et godt relasjonelt foreldresamarbeid med barnet i midten.
- Observere og reflektere over samspillet mellom: barn-barn, voksen-voksen, og barn – voksen.
- Jevnlig fokus på relasjon og kommunikasjon på avdelingsmøter, personalmøter, planleggingsdager.

Vedlegg 1
Tiltaksplan mot mobbing

Ved mistanke om mobbing	Den som observerer episode med krenkende adferd, går inn i situasjonen og veiler / korrigerer adferden til barnet. Videre informeres nærmeste leder og teamet som har ansvar for barnet. Hendelsen skrives ned Og tas opp til vurdering og oppfølging på avdelingsmøtet samme uke.
Bekreftelse på mistanke om mobbing	Bekreftes mistanken om mobbing, informeres daglig leder, og foresatte innkalles på møte for drøfting om videre tiltak, se tiltaksplan under. Pedagogisk leder er ansvarlig for arbeidet . Pedagogisk leder snakker med barna som utsettes for mobbing. Barna skal få fortelle om egen opplevelse av situasjonen. Styrer i barnehagen vurderer informasjonsdeling til hele personalgruppen ut ifra hva som er hensiktsmessig.
Barnesamtaler	Barnesamtaler vurderes som pedagogisk virkemiddel alltid etter barnets alder og forutsetninger. Som alternativ til barnesamtaler går personalet inn som sosiale arkitekter i neste samspillssekvens som ligner foregående episode. Dette tas umiddelbart, da barnet lever i nuet og må derfor følges opp konsekvent når det skjer.
Foreldresamtaler	Pedagogisk leder avtaler med foresatte hvordan oppfølgingssamtaler organiseres.

Tiltaksplan
ved mobbing

Beskriv barnets relasjons og lekekompetanse, samt barnets vennsksrelasjoner.

Beskriv hvilke tiltak barnehagen og foresatte iverksetter med utgangspunkt i barnets vennsksrelasjoner og kompetanser. Tiltak må spesifiseres med ansvarsfordeling og tidsangivelse.

Beskriv i samarbeid med foresatte hvordan tiltakene skal følges opp.

Egenvurdering: Spørsmål	Praksis må endres	Praksis kan bli bedre	Praksis er tilfredsstillende
<p>Jeg møter barna respektfullt og med hjertevarme hver dag.</p> <p>Jeg praktiserer anerkjennende kommunikasjon.</p> <p>Jeg er bevisst på å inkludere barna daglig.</p> <p>Jeg ser og er aktiv sammen med barn inne.</p> <p>Jeg ser og er aktiv med barn ute.</p> <p>Alle familier møtes med likeverdige respekt av meg.</p> <p>Jeg inkluderer foresatte i alle relevante sammenhenger.</p> <p>Jeg griper inn når jeg ser et barn utestenges.</p> <p>Jeg ber om råd dersom jeg ikke klarer å se hvert barn med empati.</p>			

- Ny mobbelov for barnehagen
Barnehageloven kapittel VIII Psykososialt barnehagemiljø
trådte i kraft fra 1. januar 2021

De nye reglene pålegger barnehagen å arbeide kontinuerlig for å fremme helse, trivsel, lek og læring hos barna. Barnehagen skal ha nulltoleranse mot krenkelser overfor barna, og aktivitetsplikten skal sikre at det iverksettes tiltak straks dersom ett eller flere barn ikke har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø.